

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 frt. o. 6.
Félévre 6 " " " " " "
Évnyegyedre 3 " " " " " "
Egy hónapra 1 " " " " " "

Szerkesztői szállás:
belső számúza 131. szám.
Kiadó hivatal:
középutca Stein J. könyvtáreszköze.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr.
2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. minden hirdetés után 30 kr. felvegydik.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasenstejn és Vogliernél (Wollzeile 9. szám.)
Pesten: Zoisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyilttéri cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Polgártársak! Kolozsvári Választók!

Ismét itt az idő, hogy Kolozsvár városának két képviselőt kell választani az országgyűlésre.

Ilyenkor minden becsületes hazafi gondolkodóba esik. Jól tudja, hogy nem mindegy, akár kire adja szavazatát, azt kérdi tehát vagy maga magától, vagy mástól, hogy hát kikre adjuk szavazatunkat?

De járulnak is hozzánk tanácsadók, a kik nem is várják meg, hogy mi kérdezzük, hanem kérdés nélkül is felszólítanak, hogy csatlakozzunk hozzájuk, és választjuk meg azt, a kit ők ajánlanak.

Ezek a tanácsadók beszélnek nekünk arról, hogy van jobb oldal és bal oldal, vagy tán helyesebben mondva Deák párt és Tisza párt, és aztán béállanak vagy az egyik vagy a másik párt prókátorának, és azt kezdik nekünk magyarázni, hogy miért kell nekünk vagy a Deák vagy a Tisza pártjához csatlakoznunk.

Már igen természetes dolog, hogy mindenik azt kívánja nekünk megbizonyítani, hogy ugy leszünk jó hazafiak, ugy leszünk szabadelvű férfiak, ugy mutatjuk meg, hogy értelmes emberek vagyunk, ha vele tartunk, ha az ő emberére szavazunk; némelyik még azt is mondja, hogy ha nem az ő pártja győz az országgyűlésen, a haza, a nemzet veszedelemben van, tán el is vész.

Melyiknek higynünk már, melyikhez csatlakozzunk? ez a kérdés.

Ere a kérdésre két szempontból kell feleletet találnunk; egyszer abból a szempontból, hogy mit kíván a haza és a nemzet, másodsor abból a szempontból, hogy mi kell nekünk mint erdélyi lakóknak és mint kolozsvári polgároknak.

Am ha nem akarunk készakarva vakok lenni, ha őszintén számot vetünk avval, a mit szemmel láthatunk, a mit kézzel foghatunk, nem lesz bajos a feleletet megkapni.

Még csak egynéhány esztendeje, hogy országszerte idegenek uralkodtak rajtunk, idegen törvények szerint sőt a mi még rosszabb, saját kényök kedvök szerint, még az se volt szabad, hogy édes anyanyelvünkön szóljunk zsarnokainkhoz. Ma oly tisztviselők rendelkeznek nekünk, a kiket magunk közül, magunk választottunk, és a kikkel magyarul beszélünk, ezek nem is önkény és idegen törvény szerint, hanem hazai törvényeink értelmében hivataloskodnak, és communitásban, megyegyűlésen és országgyűlésen mi is szólunk hozzá.

Nem rég az ideje, hogy az uralkodó ugy tekintette hazánkat, mint fegyverrel nyert birtokát, a melyben az ő hivatalnokai ugy gazdálkodtak, mint ha minden áron el akarták volna pusztítani, fiainkat elvették katonáknak Németországra, hogy ott áldozzák fel vérüket oly érdekekért, a melyekhez nekünk nem volt semmi közünk, pénzünkről, a melyet adóba befizettünk, ugy rendelkeztek idegenek, a hogy tetszett, még azt se mondták meg, mire kell, és ha nekünk volt valamire szükségünk, a kormány azt mondta, hogy nem jut; sőt ha a magunk erején akartunk valamit létesíteni, a miről reméltük, hogy jót hoz nekünk, az idegen kormány vagy éppen nem engedte meg, vagy csak ugy, hogy nem volt benne szándék; most alkotmányos, koronás király ül a magyar trónon, a ki a nemzet színe előtt letett ünnepélyes esküjével a nemzet fiává, igazán első magyar emberré van felavatva, az ország ügyeit a nemzet fiaiból alakult és a nemzetnek felelős törvényes kormány intézi, pénzünkről saját országgyűlésünk rendelkezik, és ha adunk is belőle idegen kézre, tudjuk, hogy kinek és mire adjuk, s mennyit adunk; fiainkat nem idegen önkény, hanem szentesített törvény sorozza a haza védőinek zászlója alá, még pedig rang- és vagyon különbség nélkül, és a katona kezdi érezni, hogy ő polgár is és nem egy idegen hódító bérszolgája; napról napra szaporodnak köztintézetek, vasútaink; ha közczélra egyesülni akarunk szabadon egyesülhetünk.

Erdély számos éveken söt századokon át, keservesen és drágán adta meg árát annak, hogy elválva Magyarországtól önálló és különvált ország volt; ma a nagy Magyarország kiegészítő része, s e magyar földön mindnyájan szabad és egyenjogu honpolgárok vagyunk.

A velünk és köztünk lakó különböző nemzetiségű és ajku honpolgárok számára oly törvény van alkotva, a mely elég tért nyit nekik külön igényeik érvényesítésére a törvények határai közt, és így nekik nincs okok többé ellenséges indulattal lenni a magyar nemzettel szemben, hanem őszintén nyújthatják kezüket a barátságos békére, a mely nekik eddig is többet adott és jövőre is többet ígér, mint a mennyit hasonló körülmények közt bárhol másutt nyertek a hasonló állású osztályok.

És ez mind csak kezdet, csak alap. A folytatás, a kiépítés még ezután következik. De már meglátszik a letett alapon, mivé nőheti ki magát a kész épület.

Kormányunk folyvást dolgozik czélszerű intézkedések létesítésén. Nem dugja össze kezét, nem áltatja magát avval a hittel, hogy már minden a legjobb rendben van, hogy a nemzet már boldog; hanem fenn lobogtatja a haladás zászlóját, a mennyire csak lehet mindenütt igyekszik javítani azt, a mi még nem jó, könnyíteni ott, a hol nyomasztó teher van. A teherkönnyítést a sóár alábbszállításán már megkezdte, a javítások iránt egy csomó kész törvényjavaslattal várja az egybegyűlendő országgyűlést.

Kolozsvár városát az idegen és ellenséges kormány minden alkalommal háttérbe szorította és üldözte; ma Kolozsvár az erdélyi részeknek igaz fővárosa, a mely nem sokára tudományos egyetem és országos gazdasági akadémia székhelye is lesz, és a melyet közelebről vasút fog összekapcsolni Magyarország központjával.

És kinek köszönjük mind ezt? Nemde, még az ellenpárthoz szító hazafiak se felelhetnek e kérdésre mással, mint e névvel **Deák Ferencz**. Valóban csak is az ő bölcsességének sikerült kitalálni annak a módját, hogy a háromszáz évig tartott viszály hazánk és királyunk más országai közt, békés úton, mindnyájak meglegedésére, kölcsönös bizalom alapján, barátságos megegyezés után véget ért, és oly szövetség jött létre, a melyben mindenik szövetséges félnek érdekében van szövetséges társa boldogítására és gyarapítására közreműködni. Ily szövetség lehet-e a nélkül, hogy közös ügyeinket együtt ne igazítsuk? lehet-e a nélkül, hogy közös terheinket együtt ne hordozzuk? lehet-e, kérdjük, a nélkül, hogy egymást kölcsönösen ne védelmezzük minden külellenség ellen?

Mégis vannak emberek, a kik azt hirdetik, hogy e közösség által feláldoztuk hazánk függetlenségét; mintha bizony nem volna valaki független gazda a maga telkén azért, hogy egy jó szomszédjával közös kútat vagy közös kertet tart, vagy egy közös hid fentartására évenként a maga részit kifizeti.

Kit kövessünk tehát, kihez csatlakozzunk? Azokhoz-e, a kik utolérhetetlen vágyakat igyekeznek bennünk költeni, a kik azt akarják velünk elhitetni, hogy ha azt, a mi már a kezünkben van, ellökjük, majd talán ad az Isten jó kedviben jobbat is? A kik eszünkbe juttatják azokat a kuruzsoló aszszonyokat, a kik a hiszékeny ember kész pénzt elkérik, hogy aztán majd jó szerencsét — mondanak neki?

Nem! nem! Mi ahhoz ragaszkodunk, ahhoz csatlakozunk, avval tartunk, a ki, mint egykor Mózes, a maga népit kivezette az egyptomi rabságból. Ott is voltak, a kik zugolódtak, hogy mért kell egy nagy pusztán keresztül útatni, mielőtt az ígért földére értek; de mi bizunk a mi Mózesünkbe, tudjuk, hogy az ígért földé felé vezet, ha lassan, de annál biztosabban.

Ezért polgártársak, sorakozzunk Deák Ferencz zászlója alá, tartssunk vele, nemzetünk bölcsével, a kinek igaz hazafiságához, bölcs belátásához, szeplőtelen becsületességéhez, még azok se tudnak kétséget vagy gyanút férköztetni, a kik szeretnénk ellene izgatni. Támogassuk az ő üdvös törekvéseit avval, hogy oly képviselőket választunk az országgyűlésre, a kik az ő elveit vallják, a kik az ő nézeteit osztják, a kiktől bizonyosak vagyunk, hogy a megkezdett munka bevezetéséhez őszinte hűséggel, nagyravágyástól és haszonleséstől ment igaz szívvel és lélekkel fognak hozzá járulni, és azért mondjuk ki, hirdessük fennen, tudassuk az egész országgal, hogy Kolozsvár városa tapasztalt hazafiságú polgárai és független választói, se kecsegtető ígéretekre se fenyegető vagy gúnyolódó bszantásra nem hajtvva, szabad meggyőződésből Deák pártjához csatlakoznak, Deák párti képviselőket választanak.

Éljenek tehát Kolozsvár DEÁK párti képviselői Grof MIKÓ IMRE és Dr. SZABÓ JÓZSEF !!

**A kolozsvári Deák párti választók
KÖZPONTI BIZOTTSÁGA.**

Amitások.

„Az Amitás sértés, mert fülteszt, hogy a honfiakból boldogot lehet csinálni.”

IV.

A közösügyek fölött rendelkeznek az 1867-dik évi 12-dik és következő czikkei.

Ha e törvényczikkeket az 1847/8-beli és régibb törvényczikkel összehasonlítjuk; azon meggyőződésre jutunk, hogy az Andrassy-miniszterium nem a közösügyeket találta föl, hanem — miután ilyek léteznek s azoknak rendezése hazánkra nézve életkérdés — föltalálta azon higgadt, őszinte, bizalmat gerjesztő loyale utat, melyen lehetővé tette — mit 1848 kivívni nem tudott — hogy a magyarhoni törvényhozás, a közös ügyek körébe bevezetessék, melynek mysteriumaitól eddigelő el volt tiltva.

Igen feltűnő, hogy midőn az Andrassy-miniszteriumnak — a kiegyezkedés érvényesítése után — legfőbb érdeme abban rejlik, miszerint a közös ügyek fölött hozott törvények által, alkotmányos életünk számára új — eddigelő nem ősmert — tért nyitott föl, a nélkül, hogy ezáltal a kibékülés életbe lépését megakasztotta volna; mégis éppen ez üdvös siker az, mely ellenei által legkeményebben megtámadtatik.

Talán aként kívánnak tenni, mint a hires — olykor csak hóbortos — hadvezérek, midőn az ostromot a vár legerősebb pontján kezdik meg.

1-ör. Vádoltatik az Andrassy-miniszterium, miért rendezte a közös ügyeket, miért nem hagyta ugy mint eddigelő voltak.

A szélső-baloldal — ha e váddal s általában az említett törvények ellen föllépend — ugy legalább következetlenséggel nem vádoltathatik, miután e pártnak főbb emberei — a közös ügyek tárgyában kiküldött ügynevezett 67-tes bizottmányhoz beadott indítványukban — kinyilatkoztatják, hogy Magyarhonnak az osztrák tartományokkal közös ügyei nincsenek, hogy az e tartományok császáriának kormánya által tett adósságait, Magyarország közösen el nem vállalhatja.

De a ki elősmeri, hogy közös ügyek vannak, hogy — a körülmények tekintetbevétele mellett — Magyarország okszerűleg tesz, ha a közös költségek és az államadósság egy részét magára vállalja; nem hibázthatja miniszteriumunkat azért, mert befolyását arra használta föl, hogy a közös ügyek rendeztesenek, és az államadósság egy részét Magyarország átvegye.

Már pedig a középbal-párt főbb emberei mindezt elősmerték. 1)

Egyébiránt ha a szélsőbal fennemlített programja, az országgyűlés által elfogadatik, azon leginkább a reactionariások örvendettek volna, mert ez esetben a kibékülés létre nem jöhetett volna, és Magyarhonn a közös ügyek gyakorlatától jövőre is el lenne zárva, mikor aztán a kormány az államadósságok törlesztésére Magyarhonn direct és indirect jövedelmeiből jövőben is — ugy mint eddig — éppen annyit fordíthatna, mennyit tesz.

2-or. Vádoltatik, hogy fennemlített törvényczikkeken a Magyarországot közvetlenül illető és a közös ügyek közti választékot nem jölte ki elég határozottan.

Ki e törvényeket figyelemmel elolvassa, meggyőződhetik e vád alaptalansága felől.

A középbal-párt ily vádat annyival kevésbé emelhet, mivel a közös ügyek tárgyában kiküldött ügynevezett 15-ös albizottmány munkálata ellen beadott — Nyári Pál, Ghy-czy Kálmán, Ivánka Imre, Tisza Kálmán által aláírt — külön véleményny és e törvényczikke közt, e tekintetben lényeges különbség nincsen.

1) Készek vagyunk, hogy ő Felsőge (többi országai és tartományai)val egyetértőleg intézkedjünk, mindazokra nézve, mik a közbiztonság valóstítására okvetlenül szükségesek.

Ilyenek a külügy, a hadügy nemely részei és az e két tárgyra szükséges költségek. A kül- és hadügyekre szükséges költségek felyebbli módon megállapítatván, azoknak illető részét mindegyik miniszterium behajítja, a kormányzata alá tartozó országokban.

E tekintetknél fogva és egyedül ezen alapon kész az ország, az államadósság terhének egy részét elvállalni előleges értekezés útján. (Kivonatilag, a 15-ös albizottság munkálata ellen beadott külön véleményből.)

3-or. Az Andrássy-miniszterium vádol-
tatik a delegatio eszméjének életbeléptetése
miatt.

Legközelebbi országgyűlésünk szükség-
gesnek vélte a törvények sorában kinyilat-
koztatni, hogy a közös ügyek azon részére
nézve, mely a kormányzat köréhez tisztán
nem tartozik, Magyarország sem teljes birod-
almi tanácsot, sem bármilyen néven nevezhető
közös vagy középponti parlamentet célszerű-
nek nem tart, s ezeknek egyikét sem fogad-
ja el. (1867. XII. czikk 28. §)

Hanem a magyar országgyűlés, valamint
ő Felsege többi országai és tartományai, —
hasznoló alkotmányos úton — válaszosznak a
paritás elvét megtartva külön egy egy, össze-
sen két egyenlő számú tagokból álló bizott-
ságot (delegatiót) (29.)

E delegatióknak elhivatása a közös
ügyeket érdemileg tárgyalni.

A középbal-párt a delegatiók kineve-
zését szükségesnek tartja. 2)

Azonban a delegatiók hatáskörének ki-
jelölésére nézve, a jobb- és középbal-párt
között jelentékeny véleménykülönbség létezik.

E szemközt álló nézetek alapos tagla-
lására több hely és idő kívántaték.

Csak annyit kívánunk megjegyezni,
hogy e tekintetben említett balpárt magával
nincs tisztában, mi kitészik azon lényeges
ellentétből, mely — a 15-tös és 67-tes bizott-
mányok munkálatai ellen beadott — ellen-
véleményei közt létezik.

Egyébiránt — meggyőződésünk szerint
— az illető törvények kedvezőbbek az or-
szágra, ellenben a nevezett ellenvélemények
a királyi jogokra nézve.

Leginkább védi pedig a királyi jogokat
a Madarász-párt — fennemlített indítványában
tett — azon javaslata, hogy e tekintetben
tartassék fenn, az 1848. III-dik törvénynek
13. §-a: mely szerinte „mindazon viszo-
nyokra nézve rendelkezett, melyek Ma-
gyarországot és az örökös tartományokat köz-
ösen érdeklik.“

Mert e 13-dik §. nem egyéb, mint egy
üres phrasis.

A delegatio — említett törvények sze-
rinti — szervezésének meg van azon előnye
is, hogy a gyakorlati téren igen szerencsés-
sen megoldja azon kérdést, miként lehessen
a közös ügyeket tárgyalni és elvégezni oly
két állam közt, melynek közös ügyei vannak,
de közös törvényhozása nem lehet.

Miért is fel tudjuk fogni azon előzere-
tetet, melylyel gróf Andrássy e rendszer iránt
viseltetik. 3)

4-er. Vádatlatik a legközelebbi ország-
gyűlés — közvetőleg az Andrássy-miniszteri-
um — miért vállalt föl a közös költségekből
és az államadóságból oly nagy részt.

Az 1867/8-ki 14-dik törvényezik 1-ső
§-a szerint — a közösöknek elősmert állam-
ügyek költségeit illetőleg — a magyar ko-
rona országaira nézve 30-, ő Felsege többi
országaira nézve 70 százalék alapított meg.

A főlvalolt adósság mindig súlyos, s a
terít melyet — ervel szembe — más vesz
magára, mindig igen csekély. Ez az emberi
természetben rejlik.

Igy vették ezt föl a Lajthán innen és túl.
Egyik panaszkodik a 30-, másik a 70
százalék ellen.

Hogy melyik van arányilag túlerhelve,
azt adatok után kinyomozni nem kis feladat.

Mi pedig, kik a statistikai számítások
hiányát a sá na rátióból kívánjuk kipó-
tolni, ezt távolról sem tudhatjuk.

De a fölöl meg lehetünk győződve, hogy
eddigelő — míg senki sem adott számot,
mennyi évenkénti jövedelem jött be Magyar-
honban, mennyi fordítottatt ebből a közös költsé-
gek fedezésére, mennyi más helyre — 30
százaléknál jóval többet fizettünk, s hogy e 30
százaléknak határozott föltételek mellett elfo-
gadása; finantiális állásunkat nem terhelte,
hanem könnyítette.

Hasonló áll az államadóságra nézve
is. Jelentékeny összeget váltattunk magunkra,
de eddigelő hiriünk s tudunk kívül e végre is
bizonyosan jóval többet fizettünk.

Miután az ágitátorok, az Andrássy-mi-
niszteriumot sárral dobálják azért, mert a

2) Mindegyik országgyűlés választ egy javas-
latkésztő küldöttséget. E két küldöttség fölvalta
Pesten és Bécsben, vagy valamely más lajthántali
városban jön össze. (Kivonatilag a 15-ös mun-
kálattal elleni külön véleményből.)

Az országgyűlésnek saját kebeléből egy ja-
vaslatkésztő küldöttséget válasszanak, mely két
küldöttséget az egyetértés létrehozását megkísértsé.
(A 67-es munkálattal elleni külön véleményből.)

3) „Midőn az ellenzék a delegatio intézmé-
nyét akarja eltörölni — habozás nélkül merem ki-
mondani — a magyar alkotmányt, legerősebb biz-
tosítékától akarja megfosztani. En ezt oly intéz-
ménynek tartom, mely hivatva van más országok-
nak is például szolgálni. Ha Magyarország ellenei
támadnak meg ez intézményt; azt megfoghatnám,
de ha ezt a magyar ellenzék teszi; azt kell hin-
nem, hogy nem komolyan akarja, sat.“ (Gróf And-
rássy-nak választóihoz intézett beszéde.)

közösügyek kezelésére tért nyitva, alkotmá-
nyunk legnagyobb hégagát kiegészítette, mert
finantiális állásunknak kitisztítására, javítá-
sára az alapot megvetette; ráadásul általá-
nos vádokkal is kívánják lesulytani.

Vádatlatik, hogy az 1848-beli vívmányo-
kat kezei közül kiszalasztotta.

Az 1848-ki események igaz nincsenek
visszaállítva.

Erdélyben — mint gr. Andrássy mondja
választóihoz tartott beszédében — jelenleg
nem Janku uralg, hanem a törvény.

Horvátország nem egy nagy ellenséges
tábor föbbe, hanem Magyarország hű és elé-
gedett társországa.

Fiumét nem tartják lázadt horvát csa-
patok elfoglalva.

A honvédség nem fog többé azon hely-
zetbe jöni, hogy a hadsereg ellen harezoljon,
hanem azzal együtt fogja védni — ha kell —
Magyarországot és a monarchiát sat.:

De annyi szenvedés, mártíromság, áldo-
zat kárba nem ment.

E viharok által tisztult a horizon, az
emberek minden irányban okultak, megtanul-
ták feledni azt, mi keserű érzelmeket kelt
föl keblünkben és a boszuvágyat — a köz-
ügy hátrányára — éleszti.

A jelenkor elfogulttabban tudja föl-
fogni állásunkat, s míg „politikáját az ese-
mények színvonalára emeli;“ legújabb törvé-
nyeinket az 1848-beli törvényekre alapítva,
azokat kifejtette.

Igy például, kik 1848-ban hazánk ügyeit
vezették, átlátva hogy Magyarországnak a
közösügyekbe leendő befolyását a többször
említett 13-dik §. sehogy sem biztosítja; az
országgyűlés kezelekedésbe kívánta magát ten-
ni a bécsi parlamenttel, s e végett egy kül-
döttséget nevezett ki, de, mely a bécsi or-
szággyűlés által visszautasított, mely al-
kalommal egyike legkitünőbb szónokainknak,
keserves panaszra fakadt.

„Azt gondoltam, hogy célszerű lesz,
hogy szóljunk — mint nemzet nemzethez —
kiknek közös az ügyünk, közös az ellensé-
günk. Elment a küldöttség (Bécsbe) baráti
kezet nyújtani, de ők azt nem fogadták el.“
„Ha a hontentottákhoz küldött volna, a
nemzet barátsággal hajlott volna meg előttük.“

„Ez csak azáltal történhetett, mert a bé-
csi országgyűlés nem német, hanem több-
ségre nézve szláv országgyűlés.“ 4)

Nem ez volt bizony ennek oka, hanem
mivel hiányzott a két parlament közt a köl-
csönös bizalom.

„Jelenleg országgyűlésünk küldöttsége
nem zarándokol a Reichstäg-hoz, hogy on-
nan elutasítsák, hanem delegatiók intézik
a közös ügyeket, közösen elfogadott alapon.“ 5)

1848-ban a két országgyűlés, sehogy
sem tudott egymás mellett megférni.

„1848-ban a bécsi kormány oly széles
hatáskört akart magának fenntartani, minő
az ország önállását teljesen semmivé tette
volna.“

„Magyarország nem lépett fel positiv
javaslattal a közösen intézendő ügyekre nézve.“

„Visszautasítá az államadóságek egy
részének elvállalását.“

„E kettő okozta a fegyveres összeütkö-
zést.“ 6)

Jó volt mégis, hogy az Andrássy-mi-
niszterium más útát követett és hogy a köl-
csönös bizalmat elő tudta varázsolni.

Monostori.

(Vége következik.)

Bal-politika.

II.

— A mi a balpolitikusok ócsárlásának
különös céltáblája: az a delegatio. Lássuk,
mindig ily veszélyes valaminek tekintették e
ők a delegatiót?

A mikor pár év előtt Deák Ferencz így
szólt: elismerjük, hogy Magyarország s az
ausztriai tartományok közt vannak közös
ügyek: a mostani balpolitikusok vajjon ta-
gadták-e, hogy vannak közös ügyek? Nem
tagadták.

A mikor aztán Deák Ferencz előállott,
s nemes nyíltságával azt mondta: találnunk
kell tehát valami módot, mely által ezen
közös ügyeket elintézzük, s véget vessünk
a 300 éves viszálynak, mely éppen abból
eredt, mivel soha sem volt ily mód megállit-
va az egy uralkodó alatt álló országok kö-
zös ügyeinek elintézésére, — és azt mondta,
hogy én uraim, a delegational erre jobb mó-
dot nem tudok gondolni, de ha más valaki
jobbát tudna ajánlani, én szívesen elfogad-
nám: mit mondtak akkor a mostani balpoli-
tikusok? azt, hogy nem kell nekik a dele-
gatio, vagy hogy ők valami jobbát tudnak
ajánlani? Ezt nem mondták, hanem ők is

delegatiót javasoltak, még pedig olyant, mely
nem volt jobb a mostani delegational.

Mit mondjunk már most, ha Tisza ba-
loskodói diühöngve szólnak gunyt a delega-
tio, mint minden bajnak főoka ellen? Mit
mondjunk, ha T. L. mellett Erdélyben né-
hány oly harmadrendű quantitások, mint a köz-
tudat szerint beszédmanában szenvedő tor-
dai Szabó L., mint Maurer B., Lészai L.,
Váradi K. (algymn. tanító), Veres D. urak,
s hogy teljes legyen a numerus, a „M. Pol-
gár“ szerkesztői nyíltan nyulszívű, félték
politikuskak merik ócsárolni azt a nagy ha-
zaft, kit Európa a század bölesei közé in-
augurált, s ki előtt pár év előtt magok is
fejet hajtottak?

Mit mondjunk, midőn ily apró emberek-
től hallunk kiméltelen ítéletet mondani a tör-
vényes törvényhozótestület eljárása felett,
melynek alkotmányos érzelmű ember előtt
minden körülmények közt tiszteletre méltó-
nak, mondhatnák szentnek kell maradnia?

Mit mondjunk, midőn látnak és halljuk,
hogy a Macellariuk és Mileticsek újongó
örömmel lesik ezen urak minden sikeres
lépését, s ajánlják szövetségüket?

Bizony nem mondhatunk egyebet, mint-
hogy rövidlátóság miatt és szenvedélyektől
megkábitva, „nem tudják, mit cselekesz-
nek!“ Fájdalom, igaza van az ó-szások ora-
culumának, midőn a napokban laconice azt
mondta, hogy „nem a szász és román ellen-
sége a magyarnak, hanem a magyar ellen-
sége a magyarnak.“

Alig pihentünk meg a múlt idők súlyos
csapásai után félgimeddig, s már elbizakod-
va mentek a vak rombolásba; fennnek hirde-
titek, hogy ezélotok elvétnei az alapot, mit
három év alatt alkotánk, mintha időnk és
erőnk bőven volna a koczakázató kísérle-
tekre!

Nem, ti nem akartok rosztat, ti nagyok-
kat, hősies dolgokat akartok, mintha most is
három tenger mosná a magyar birodalmat,
s abban nem laknék más, csak magyar. Nem
gondoljátok meg, hogy rajtatok is olyan for-
mán mosolyoghat a világ, mint hős Brati-
anon, midőn ez is meg-megereszti fantáziája
vad paripáinak kantárait.

„Ah, a szegény magyar nép egyetlen
örömétől, a szabad füstöléstől is meg van
fosztva!“ sohajtja egyik újabb jelesetek, b.
B. D. Szegény magyar nép, tehát neked
egyetlen örömed (talán még azoknak is, kik
nem is pipások) a szabad füstölés, egyéb
mind mellékes dolog, hanem a szabad füstöl-
lés, ez az, melyre hivatva vagy! — Ilyen
üres füstöléssel akarjátok ti, nagyobbára
ifjonezok, a haza jövőjét megalapítani, vicz-
ezelvén és ócsárolván szorgalommal ama je-
leseket, kik hazafi érdemekben már megöszül-
tek, s kik előtt hálás tisztelettel kellene meg-
hajolni minden magyarnak.

Mit mondjunk ezek után egyebet, mint
ismételve azt, hogy bizony-bizony nem tud-
játok, mit cselekesztek!

Kalotaszegi levelek.

(Február 25-kén 1869.)

Én azt a vádat, hogy Deák Ferencz és az
ő pártja valamely jogot feladott volna, ép oly
súlyosnak, mint méltatlannak tartom, mert egy
férfiut illet, kire eddig az egész nemzet osztatlan
bizalommal nézett, s mert olyak is emelik, kik
az ország rengeteg nagy többségével helyeselték
a Deák Ferencz kiegyezési politikájának irányát
mindaddig, míg e politika a közvélemény által ki-
töltött célt el nem érte, s akkor, de egyedül akkor
későn fordulnak ellene.

Azt kérdelem én, valami titkos, valami rejté-
lyes politika volt-e a Deák Ferenczé?

Épen nem, sőt nyíltan támogatta azt velünk
együtt nagy része azoknak, kik most ellene for-
dulnak.

Kérdezzétek meg tőlök, hogy ha ők csak-
ugyan oly előrelátó politikusok, hogy már most
bizonyosan merik állítani, hogy a Deák Ferencz
kiegyezési politikája a nemzetet veszélybe dönti,
ezt az ők előrelátásukat, mért nem használták ak-
kor, midőn még ideje volt, mielőtt a nagy és ne-
héz munka bevégeztetett volna.

Avagy ők akkor csalódtak, mikor a közjogi
alap építéséhez hozzájárultak?

Am tessék nekik ezt bevallani előbb, s az-
tán abban az egy esetben, ha tiszta értelemmel az
ég őket meg nem áldá, s ha az iskolában a lo-
gikát soha nem tanulták, ám merjük még köve-
telni tőlük azt, hogy mi csalhatatlanoknak bigy-
jük, kik előbb ily nehezen csalódtak, s épen
most, midőn ők a létezőt — a mit az ők kozzá-
járultokkal közösen építünk, lerontani akarják.

Keblem elborul, ha arra gondolok, hogy van-
nak köztünk sokan olyanok, kiket az oly szülök-
hez kell hasonlítanom, kik magok is belenyugod-
tak gyermekök házasságába, s miután a szent
frigy esküvel meg lön pecsételve, azonnal megza-
varják a felek közt a bizalmat, s őket valóperre
unszólják.

Avagy talán igaza van annak a lángelméjű
tudós barátomnak, ki azt mondá, hogy sokat for-
gatva Magyarország történetének azon lapjait is,
melyeket mások figyelem nélkül hagytak, ő abba
a pessimismusba merült, hogy a magyar nemzet
nem tudja eltalálni, mikor minek van ideje. —
Mikor otthon aratni kellett volna, akkor elmentek
a táborba, hogy foglalják el a más földjét, s mi-
kor szinte elfoglalták, akkor az jutott eszükbe,
hogy most otthon kell lenni, mert a vetés ideje
van s elmentek vágatva haza, de a vetőmag ott
rohadtott volt a lábán, a gabonás üres volt.

De azt mondja nekem egy barátom, minek
eről sokat beszélni? Ki kell mondani nyíltan és
röviden, hogy az, ki egy évvel ezelőtt a Deák
Ferencz zászlója alatt állott és attól most fordul
el oly következtetést követ el, mint az, ki va-
lamit kér, s ha megkapta nem köszöni meg, s e
következtetésnek nepe a föld bármely szótárában:
hálátlanság.

De én nem tartom fölöslegesnek e helyen a
szószaporítást, mert eszembe jut az a nem annyira
jelos, mint híres osztrák miniszter, ki egykor, mi-
dőn szövetségesét, köznyelven s ólva, a faképpel
bagyta, ezt mondá: hálátlanságom renge-
teg voltával akarom a világot meglepni.
Megvallom abban a hálátlanságban, a melylyel a
Deák Ferencz politikáját a ok ostromolják ma, a
kik tegnap támogatták, van valami meglepő, és a
mi meglepő, az hatást csinál, s én azt hiszem mi-
denkinek kötelessége e helytelen és veszélyes ha-
tást gyengíteni.

Azt mondják, vagy azt hiszik el az új tan
birtelői, kik csak addig voltak barátaink, míg ve-
lünk együtt a sötétségben tévelyegtek, de midőn
illuminálódtak, azonnal ellentünk fordultak, hogy a
közösügyek dolgát nem jól igazították.

„A példák tanítanak,“ lássunk egy példát, a
melyre Anglia történetéből emlékszem.

III. Vilmos király egy forradalom kezéből
fogadta el a koronát rendetlen pénzvészonyok közt.
Az előtte uralkodott királyok több századon át szed-
ték a kölcsönt a pénzváltóktól, tőzsérektől, magá-
nosoktól, úkékent, vagy erőszakkal, a mint lehetett
és kamatot fizettek szeszély, vagy különös kegy
szerint néha igen sokat, néha semmit. A követke-
zés az volt, hogy az országnak nem volt ugyan
rendszeresített adóssága, de azért mégis nagyon
sokkal tartozott, de azok lefizetésére s az óhajtott
productív célokra hitele semmi.

III. Vilmos kormánya rendbeszede kinek
mivel tartozik az ország, kötvényeket adott ki, biz-
tosította a kamatokat, s bár a vég-redmény az lett,
hogy Anglia hitele fölemelkedett és az ország a
legnagyobb anyagi virágzásnak indult, fogtak ma-
gokat ellenei és a val vádolák, hogy a bizonytalan
adósságok elismerése által ő teremtette Anglia stát-
us adósságát, pedig ő az volt, a ki rendezte, és
ny rendezte, hogy Anglia hitele és jóléte felvi-
rágzott. Anglia értelmisége hangosan jajdult föl e
hálátlanság ellen, s épen a méltatlan támadás vég-
leg megszárdította III. Vilmos új királyi székét.

A Deák-párt sem találta fel a közösügyeket,
csak rendezte, még egy rendezte, hogy épen az
által, hogy paritás alapján a delegatiókban ellen-
őrzi a közös miniszterek oly teendőit, a melyeket
eddig rólunk nélkülünk igazítottak, egyszermind
jövőre minden lehető támadások ellen biztosította
országos és nemzeti létünket.

Ne legyünk mi se hálátlanak, mert a legfőbb
hazafi indulat- és kitarással létesítette a Deák-párt
politikája azt, a mi a haza érdekében létesíthető
volt; s ti, kik így szóltok: „Ime a párt, mely ro-
szat cselekedett, mi vagyunk hivatva, mint új me-
siások megváltani régi bűneiből, régi sátmából e
házat.“

Vigyázzatok, vessetek számot, ha fel tudná-
tok zavarni a jelen állapotot, lenne e erőök ren-
dezni az új zürzavart, ha fölidéztétek?

Kalota.

Pest, márczius 3. 1869.

(r. 1) Ő felsege a király ma reggel 5 óra-
kor, — a királyné pedig Mária Valéria
kisdud főhercegnővel déntani 4 óra felé érke-
tek Bécsből Budapestre.

Miután minden hivatalos fogadás tiltva volt,
ő felségeiket csak b. Wenckheim belügymi-
niszter és Pest városa főkapitánya üdvözölték az
itteni indóházánál.

Midőn a királyné a vasutól Budára kocsit-
zott, esett, — az utcákat azonban ennek dacára
is mindenfelé sürű néptömegek lepték el, sorfalat
képezvén, és lelkes éljenekkel fogadták a nemzet
védangyalát.

A fejedelmi pár folyó bő 8 dikán indul in-
nen Zágrádba.

A nap eseményét természetesen még mindig
a vidéki választási mozgalmakról érkező hírek ké-
pezik, melyek alapján fájdalommal kell konstatál-
nunk a sok helyütt előfordult összeütközéseket,
vérengzéseket s ezek áldozatait.

Tehát okvetlenül tetlegességeket, ember-éle-
tet követel a választási jog gyakorlata?

Hol folyik nagyobb szenvedéllyel ily alka-
lomkor a pártoskodás mint Angliában, anélkül,
hogy birokra kerülne a sor, — vagy ha kerül is
néhány egyes esetekben, ezek száma bizonyára
csekélyebb mint nálunk.

Annak tulajdonítható e ez, mert az angol nép talán érettebb e szép politikai jog gyakorlására?

Nézetünk szerint nem.

Mi a magyar népet általában véve szintén érettebb tartjuk e tekintetben, mit eléggé bizonyít számos választókerület, melyekben szintén nagy a mozgalom, — szemben állnak egymással a pártok, de tettelegességekre nem vetemednek.

A hol ennek ellenkezője történik, ott rendszerint igaztalanok az érvek, a kik — miként akár-hányszor kistült már — nem is választók.

A különböző pártok vezéreinek nem lehet magasabb feladatuk mint arról győzni meg a népet, hogy például Péter és Pál, azért mert nem egy jelölre szavaznak, korántsem egymás személyes ellenségei, tehát mint eddig úgy ezután is békességben megférhetnek egymás mellett.

Az alkotmányos szabadság egyik főkövetelménye a nézetsszabadság.

A ki polgártársait egymás ellen ingerli, mert különböző elveket vallanak, az nem érettebb meg az alkotmányos szabadságra.

Minden csepp vért, minden emberéletért azokat terheli a felelősség, a kik a helyett hogy felvilágosítani törekednének a népet, tévútra vezetik.

A helybeli választási mozgalmakról csak annyit újat jelezhetek, hogy most már a józsefvárosi Deák párt is bizonyosnak tartja jelöltje, Török Pál superintendens megválasztását, míg az összeírás előtt kétséges volt: ő, vagy ellenjelöltje Vidats János nyerte többséget.

Berde Móza osztálytanácsos a belügyminisztériumban, mint miniszteri biztos Erdélybe utazott, a felosztott székely ezredék vagyonának, ő felsége kegyadománya alapján leendő átvétele, illetőleg annak a kifizetett célokra fordítására iránti intézkedések megtétele végett.

Meg vagyunk győződve, hogy ennél kedvezőbb vendége lesz a székely földnek, melynek közszeretében álló fia, mert ő volt ezen mindenestre egyszerű vívmány egyik erélyes kezdeményező factora.

„Az ingatlanok tűzkárterítésének állami szervezéséről.”

Ily cím alatt jelent meg a több mint 40 évig biztosítási ügyekkel foglalkozott Weisz Bernát Ferenczről, Ráth Mór kiadásában, Pesten egy jeles röpirat, melyre t. olvasóink figyelmét ezennel felhívjuk.

Szerző e röpirat bevezetésében előadja, hogy már 1846-ban fel volt szólítva a magyar kancellár által egy e tárgyat kimerítő törvényjavaslat kidolgozására; erre buzdítá a nagyérdemű néhai Desseffy Emil gróf; melegen pártolta az eszmét a nagy Széchenyi István s ugyanakkor az ellenzék vezére Kossuth is kívánatosnak és óhajthatónak találta ez eszme megtestesítését.

Weisz B. F. a törvényjavaslatot már 1847. szeptember havában beadta a kormányának s ez egy bizottmány által megvizsgáltván, azt jóvá hagyta. Azonban az 1847/8-iki országgyűlés nagy politikai kérdések megoldásával levén elfoglalva, e tárgyat nem vehette elő, az 1848. pesti országgyűlés pedig az idő rövidsége miatt nem foglalkozhatott ez életbevágó kérdés megoldásával.

Az alkotmányos élet helyre álltával Győr város képviselőtestülete pendítte meg ez eszmét, a minisztériumot ebbeli törvényjavaslat előterjesztésére — Pest városát pedig pártolásra szólított fel. Látna ezt szerző, mintán Deák Ferenczel is beszélt e tárgyról, elérkezettnek látta az időt arra, hogy „az ingatlanok tűzkárterítésének állami szervezéséről” röpiratot bocsásson a hazai közönség elé, mivel a nyilvános vitát ajánlá maga Deák Ferencz is.

Szerző határozottan kimondja, hogy ez eszme jó, kivihető, észszerű és hasznos, mint azt a külföldön majdnem százados gyakorlat bizonyítja — különösen Németország nagy és kis államaiban.

Az alapszöveget Weisz úr ebben formulázza: Egész Magyarország területére nézve „Országos tűzkárterítő intézet” állíttatik fel; ebbe tartozik valamennyi épület biztosítása, csak a löpormalmak és löpörtárok vétetnek ki. Gyakorlatilag ez intézet úgy lenne életbe léptetendő, hogy a pénzügyminisztériumban „tűzkárterítő osztály” állíttatnék fel, mely a biztosított épületekben esett károkat megtéríté, azon összegekből, melyek az adóval együtt szedtetnének be.

Szerző ez eszme gyakorlatias volta és hasznossága mellett következő fontos okokat sorol fel:

1) Állami biztosítás mellett az egyes leégett családok nem jutnának koldusbotra, mert a biztosítás szabad akaratra bízván, vagy hanyagságból, vagy a díjak magas volta miatt az épületeknek alig 5% szokott magán társulatoknál biztosítani; így ezer és ezer család pusztul el s a nemzet vagyona roppant károsodást szenved.

2) Az állam még a háboru, polgári lázadás, zsákmánylás vagy hatóság által elrendelt fegyveres erőszak által okozott károkat is megtéríté, holott ily esetekben a magán társulatok mit sem fizetnek.

3) Az állami biztosítás nem igényelvén nyereséget, a díjakat oly kevéssé szabhatná, hogy

például 2 millió házat véve alapul s a 4 millióra számítható károkat megtérítésére, egy milliót kezelési költséggel levonva — egy-egy házra 1 frt 50 kr — a jobb években alig 20—40 kr esnék évi díjul.

4) Előleges becslés történvén mindenütt, az állam igazságosan és teljes kárpótlást nyújtana, nem állván érdekezésben: minél többet bevenni, minél kevesebbet kárpótolni.

5) A kárbecslési tabellák az illető községekben kitétetvén, ez által eleje vétetné a tulbiztosításból eredő csalfa és bűnös nyereszkesedésnek.

6) A tűzkár állami ügy levén, több gond fordíttatnék a tűzoltásra, a tűzoltó szerek beszerzésére, mivel a kár mindenkit egyformán terhelne.

7) Ez országos intézetnek főgondja lenne oda hatni, hogy lassan-ént mindig szilárdabb anyagból készíttessék az épületek és fedélzete — a tűz veszélyesebbek ne használtassanak.

8) Országoszerke kevesbülvén a tűzveszély, a polgárok ingóságait is mérsékeltebb díj mellett biztosíthatná a magán társulatoknál.

9) Ha minden ház biztosítva lesz s minden tűzkár megtérítetik, e ezimen nem lesz helye adó-megtartadásnak, adó-elengedésnek.

10) Az országos intézet által minden polgár érdekelve levén a tüzeseteknél, mindnyájának érdekében lesz a tűzvesz okozóját fölfedezni, kikutatni.

11) Tűz elleni biztosítás czimén, nem folya ki tömördek pénz idegen biztosító intézetek kezébe.

Ez okok előadása után szerző utal arra, hogy e czélnak a kölcsönösség elvén alapuló társulatok sem felelnek meg, nem bírván kellően kiterjeszkedni a díjak magassága s az utánfizetésekkel járó nehézségek, kellemetlenségek miatt.

Az országos tűzkárterítő intézet elég tág tért hagy fenn a magán társulatok számára is, biztosíthatnak ingóságokat tűz ellen, megtérítetik a jégkárokat, biztosíthatják a vizen és szárazon szállított árukat — végre ott van az óriási léptekkel haladó életbiztosítás minden ágaival.

Azon ellenvetés, hogy az országos tűzkárterítés új adónemet hoz be, Weisz úr azt feleli, hogy ezt csupán a házbirtokosok fizetnék s a különbség az lenne, hogy a ki eddig biztosításul 20—40 frtot fizetett, ekkor csak 4—10 frtot fizetne. A kényszerítés illetőleg azt hozza fel, hogy ha iskoláztatásra, honvédelemre mindenkit lehet, sőt kell kötelezni — miért ne lehetne a nemzeti vagyon biztosítását illetőleg is ezt tenni.

Ez vázlatos kivonata azon a cím által jelzett röpiratnak, melyet gondolkodó nemzetgazdánk és polgártársaink figyelmébe ajánlunk; az eszme tüdő és gyakorlati, méltó, sőt szükség, hogy vállvetve felkaroltassék.

Néhány őszinte szó Szigethi Miklós úrhoz.

A „Magyar Polgár” 28 dik számában t. uraságodnak egy „Nyilatkozata” jelent meg, mely engem a „Köl. Közl.” 25 dik számában általam kiadott cikkének félremagyarázásával vádol, s „tévútra” vezetettésem felett sajnálkozva, szerkesztői megjegyzéseimért a felelősséget reám hárítja. Én, uram! e felelősséget soha sem igyekeztem vállalni; lerázni; engedje tehát, hogy szerkesztői megjegyzéseim indokait pár sorban előadhassam.

Ön, uram, cikket küldött be a deákparti „Köl. Közl.”-hez, s miután kísérő levelében nincs említés arról, hogy az már a „M. Polgár”-hoz is benyújtott, azt kelle hinnem, hogy pártunk egyik tagja kereste fel a Deákpart erdélyrezi orgánumát. Azonban e fölvetést még nem tettem megjegyzéseim alapjává. Figyelemmel átolvastam a becses cikket. Láttam, hogy az egymással szemben álló pártokat kölcsönös tiszteletre, higgadt mérsékletre inti; oly nézeteket fejeznek ki e tárgyra vonatkozó elmékedés, melyeket minden józan hazafi pártkülönbség nélkül vall és hisz; tehát ez sem lehetett ok arra, hogy a cikket baloldali szellemben írtnak tekintve, lapom hasábjaira fel ne vegyem. Ha uraságod cikke csupán az általánososságban tartott fejtegetésekből áll vala, akkor azt minden megjegyzés nélkül adtam volna közre. Azonban találtam a szucsági cikkben egy szakaszt (11-ik kikezdés) a mely meglehetősen részletességű és szabatosan formulázta a Deákpart programját midőn így szól:

„A létre jött kiegyezkedésben le van téve alapja hazánk jövőjének.” Ha a mű nem tökéletes — — kezünkbe adta épen az a létre jött kiegyezkedés az eszközt, mely által alkotmányos úton segíthetünk a bajon. Válasszunk oly követeket, kik nem a megállapodás, hanem az előhaladás emberei; de óvakodjunk az oly emberek politikáját követni, a kik rohanva kívánnak haladni; mert ez ma már szuronyal sem kivihető, tartunk szemünk előtt a régi közmondást: „többet észszel, mint erővel.”

Ez azon passus, uram, melyre támaszkodva mondám megjegyzéseimben, hogy ön „az észszelesség politikájá mellett emel szót” — s hogy elmékedéseiből önként foly, hogy a ki a „többet észszel, mint erővel” politikát akarja követni, az csak deákparti képviselőre szavazhat.

Avagy nem tagadták és tagadják naponta a

„Hazánk” és a „Hon” azt, mintha a kiegyezkedésben le lenne téve a haza jövőjének alapja; sőt ez alap felforgatására törnek a balközép férfiai, mióta a szélsőbal által elkoptatott csillogó jel-szavakat írták zászlójukra, a többség minden ároni biztosítása kedvéért. Kérdem: a ki ily zászló alá sorakozik „előhaladás”-t akar?! Nem, és ezerszer nem, mert megállapodik azért, hogy rombolhasson s így rohanva halad hátra — és a társadalmi rend felbomlása felé — feledve, hogy: többet észszel, mint erővel.

Ime, uram, a l a p, melyre szerkesztői megjegyzéseimet fektetém, deákparti intő tanácsot olvasván ki becses soráiból. Lehet, hogy félreértettem, de ennek — mint mondani szokták — mindig az író az oka.

Kolozsvár, márczius 5. 1869.

Sándor József.

Választási mozgalmak.

Éber Nándor.

Mint biztos forrásból értesülénk, Szék városa deákparti jelöltjéül Éber Nándor hazánkfiát állítja fel. A derék város jobb választást alig tehetett volna, mint a midőn oly férfit szándékszik a magyar parlamentbe küldeni, ki évtizedek óta és pedig fényes eredménnyel szolgálta hazáját, itthon és a külföldön; ki észszel és karddal egyszerre küzdött az európai polgáriasság és Magyarország érdekeiért, a művelt Nyugat, a nemes olasz nemzet oldalán, a világírt „Times” hasábjain; ki államférfini tapintattal fogadta el a Deák Ferencz bölcsesége által megvetett alapokat, s hogy hazájának közvetlenül hasznára lehessen, lemondott az olasz kir. hadseregben birt tábornoki fényes állásáról, hogy mint egyszerű polgár mozdíthassa elő Magyarországot államiságának, alkotmányos életének megszilárdulását az anyagi és szellemi erők kifejtése, a szabadelvű haladás biztosítása útján. Szék városa érdemeket szerzett magának, midőn e derék hazánkfiát hivta fel képviseltetésére. Sietünk, bár vázlatosan, közreadni azon adatokat, melyeket nagyon tisztelt hazánkfia nyilvános életéről sikerült összegyűjtünk.

Éber Nándor született 1825-ben Budán, hol atyja a m. kir. udvari kincstárnál számvevő tanácsos volt, bevégezvén jogi tanulmányait a pesti egyetemnél a bécsi, keleti akadémiában felvétetett magát a diplomáciai pályára kiképzendő. Az öt évi tanulmány végével a külügyminisztériumnál néhány hónapi gyakornokoskodás után 1848 elején a konstantinápolyi követésébe titkári minőségben kineveztetett. A forradalom azonban kiűtvén, állásáról lemondott, és hazájába visszatért. Előinte a a honvédelmi bizottmányban működött, később pedig az újonnan alakított m. külügyminisztérium szervezését Bathányi Kázmér alatt mint elnöki titkár vezette és a szabadságharc végéig vitte.

Törökországba menekülvén néhány évig Kelet tanulmányozásával foglalkozott. 1851-ben Angliába mentvén, ott részt vett katonai tudományokra, részint irodalmi és hírlapi működésre adta magát, sikerült is neki oly állást kivívnia, hogy a keleti háboru kezdetével a „Times” hírlap levelezőségével kínálta meg.

Legelőbb is a török sereghez csatlakozott, mely Omer basa alatt a Duna vonalát a muszka ellen védte, és ott minden nagyobb ütközetben alkalma volt tetteleg részt is venni.

Megismerkedvén a nem rég elhunyt Fuad basával, ki ott mint teljhatalmu biztos működött, ez utóbbi Epirus és Thessaliába követte, hol tábornoki főbőbnek ezredesi ranggal általa kineveztetvén, a betört görög csapatok elleni harcokat szerencsés sikerrel vezette, folytatván ez idő alatt is hírlapírói működését.

E harc végével az épen akkor a Krimi hadjáratra készülő szövetséges sereget követte, és részt vett az angol részint a török főhadiszállásánál beosztatván, katonai és írói működését a háboru bevégeztéig folytatta, részt vevén tettelegesen abban — nevezetesen a véglegea ostromban is.

A békekötés után írói foglalatosságát folytatta, míg az 1859 ki hadjárat ismét kettős minőségében Olaszhonba hivta; a francia és olasz főhadiszállásokban egy részről mint a „Times” levelezője, más részről mint a magyar Comité megbízottja, a magentai és solferinói csatákban részt vett.

1860-ban Garibaldi csillagát követve, Türr barátjával együtt vettek részt Palermo bevételében; dandárnoknak nevezetvén ki, az első alakítandó dandár parancsnokságát átvette, és dandárát oly sikeresen vezette, hogy az Capua előtt a hasonlóképpen parancsa alatt levő magyar legioval együtt döntötte el a végső csatát.

A hadjárat befejeztetvén, beadta lemondását az olasz seregnél. Ezután írói minőségében az 1867-ki békekötés létrejöttéig Angliában, Frankonban és Olaszhonban működött, felhasználván összeköttetéseit a politikai és irodalmi téren, hogy honunk mellett szót emeljen.

Visszajöven a koronázás után és fel akarván tartani a külföldi közvéleményre való hatását a „Times” lappal való összeköttetését folytatja; e felett egy magyar-angol bank Pesten való alapításában részt vett, mely nemcsak székelyén, ha-

nem az ország minden részeiben is társ és fiókintézetek alapítása által a honi vállalkozási szellemnek egészen új lendületet adott.

Szék, márczius 2. kána. — Mult hó 27. dikén olvastattat fel Szék városa közgyűlésében, s a feles számban összegyűllekezett választók előtt is a közelebbi országgyűlést összehívó kegyelmes kir. leirat a gyűlés és gyűllekezet hatalmas „éljenzései” kíséretében.

A közgyűlés bezeratásával a képviselőválasztási állandó bizottmány ülése nyílt meg, s megalakítá a szavazatszedő bizottságot a kifizé választási napokul jelen hó 9. két és 10. két.

Általánoságban szólva ez ülésekről s a nép hangulatáról, hazafiai örömmel mondjuk ki, hogy a jobboldali politikáiban hit, a jövő bizossága iránti meggyöngv s a kormányba vetett bizalom. jellemzik azokat, mi a város hatóságának, irányadó 4 felekezetheli papságának, miként népének egyaránt becsületére válik, mert egy részről lelkiismeretes tájékozásról, más részről egyszerűségben is józan felfogási képességről nyújt bizonyítékok. Gyéren hatolhatnak be e magas hegyek közé zárt városba a polgárosodás sugarai, de a melegséget, mit a gyér sugarak bevihetnek, hogy megtartják bérezei — tanusítja morális állapotja: ugyanis bőrtöne üres — sőt társadalmi tekintetben is példánykép lehet egy szempontból e népség: ugyanis magyar román lakosok vegyülete daczára, nemzetiségi igazságok és igultságok gyötrelmeitől teljesen ment.

Kiemelendő részletül fölemlítjük Éber Nándor derék hazánkfia jelöltségét, ki báró Bánffy Dániel széki szavazó polgár ő mlga hozott ajánlatba. Mert jelölt úr Széken ismeretlen vala, jelöltje, helyén látta őt megismertetni a választókkal. A báró ő mlga ismertetése megtette hatását, mert e nép erős bizalommal cating több országgyűléseken volt egykori követén, magáévá tette a jelölést, s felkéri a jelöltöt erről értesíteni az illetőt, azon kívánat mellett, hogy körében látni is kíváná a választás előtt.

Reméljük a jelöltség sikerét — ha nem is mondjuk ki a baloldali szokott elbizakodása modorában a siker teljes bizonyosságát — reményünket alapítjuk arra, hogy a jelelés „éljenzésekkel” nyilvános ellenmondás nélkül fogadtatott, s hogy akkor ellenjelölt nem léptettetett fel.

— **Kolozsvárt** is megtarták értekezletet a románok f. hó 4. én. Elhatározták, hogy a választásokban nem vesznek részt; a jelenlevők közül csak egyetlen egy, íb. Vajda Sámuel szólt az aktivitás mellett. — Megválasztották a Macellariu által f. hó 7-re Szerdahelyre hívott értekezletre küldendő képviselőket is, gör. egy. eszperest Pamfilie János és Baldi Lázár személyökben.

Décs, febr. 27. 1869. — A mai napon tartatott meg Belső-Szolnokmegye állandó bizottmányának Torma Károly főispán ur ő méltósága által soron kívül, ad hoc egybehívott gyűlése.

Ezen gyűlés tárgyat, miként azt már a főispáni meghívó levél is hirdető, az országgyűlést a jövő ápril 20-kára az ország fővárosába Pestre egybehívó királyi levél egyedül képezte.

A gyűlés megnyitása alkalmával az elnöklő főispán kijelentvén, hogy a jelen gyűlést kizárólag az Ő eszázári és apotoli királyi felsége országgyűlési meghívó levelének kihirdetése s e meghívó levél folytán teendő intézkedések czéljából hivta egybe, s felolvastatván ezután az országgyűlést egybehívó királyi levél: a képviselőválasztások eszközlésére immár a f. é. januárhavi gyűléstünk által kiküldött központi választmány utasítatott, hogy a képviselőválasztási határnapokat mielőbb kitűzze, s a választásokat eszközlője.

Hogy mennyire és mily szellemben van e megye közönsége a jövő országgyűléstől várt működés és az országgyűlésre küldendő képviselők megválasztása által érdekelve, bizonyítja az, hogy az állandó bizottmány alig több, mint egy havi együttlést után, a jelen soron kívüli gyűlésre is nagy számmal jelent meg s jegyzőkönyvileg jelentvén ki, miszerint az országgyűlést egybehívó királyi levélben is újabb bizonyítékát látja annak, hogy az ország törvényeinek hí és pontos végrehajtása fölött való örködést Ő felsége s király atyai gondjai s ő felsége magyar kir. föléls kormány legfontosabb hazafiai kötelmeik közé sorozzák, a királyi levél felolvasását e meggyözdéstől áthatott élénk „éljen”-eivel kísérte.

Ezután a gyűlés a jegyzőkönyv szerkesztése végett pár percze felfüggesztetvén, mutat a jegyzőkönyv szerkesztése s felolvasás után hitelesítvén, a gyűlés eloszlattatott.

E megye állandó-bizottmányát annyira jellemző szokott egyetértés és kimély s a minden magán, vagy felekezeti érdeket alárendelő honzeretet édes érzelméitől fölmagásztalt hangulattal voltak e gyűlésebből is már már szétoszlándó, ha e hangulatunkban főispánunknak nem hivatalosan ugyan, hanem csak egyszerű értesülés végett tett azon előadása, hogy Máncs Gábor román bizottmányi tag által a praesidiumhoz egy „ovatio” adatott be, a melyben ő (Mán Gábor) Kulcsár János dézsi és Popin János es. kereszturni román lelkesek (az „ovatio” aláírói) a trón iránti hűség és a törvények iránti engedelmesség érintetlen hagyása mel-

lett jelentik, hogy e megye román ajku választói a képviselők megválasztásában az azoknak az országgyűlésre való küldésében részt nem veendek, meg nem zavart volna.

Ez „oratio“ által a bizottmány tagjaiban, általában előidézett indignatiót még tetézte Mán Gábor bizottmányi tagnak a jegyzőkönyv felolvasása után emelt azon követelése, hogy az érintett „oratio“-ról — miután az csakugyan beadott s erről a főispán jelentést tett — a jegyzőkönyvben említés tétessék, s e követelések a praesidium és a bizottmány által egyhanglagon lett visszautasítása után kifejezett abbeli sajnálata, hogy: „Belső-Szolnokmegye állandó bizottmányi gyűléseiben azt a mi fáj, kimondani nem szabad.“

Nevezett bizottmányi tagtársának ezen kiméltelen s ugy az ország alkotmányát, mint a koronázott király iránti hűséget egyaránt sértő követelése és sajnálat kijelentése által mindnyájunkban felébredt méltatlansági érzetet lecsendesítette, azonban tisztelt főispánunknak az állandó bizottmány osztatlan helyeslésétől és élénk jelenlétől kísért visszautasítása, mely szerint hivatkozván a gyűlést megnyitó beszédének azon részére, hogy a jelen gyűlésnek más tárgya, mint az országgyűlést egybehívó királyi levél nincs, s megjegyezvén, hogy ez alkalommal csak az országgyűlés által hozott s királyi szentesítést nyert törvény végrehajtásáról lehet szó, a Mán Gábor által kifejezett sajnálati nyilatkozatot szokott erélyével visszautasítván, kijelentette, hogy valamint a megye termében minden oly fájdalom-kijelentésnek, a mely alapját a törvényekben és igazságban találja eddig helye volt, ugy ezután is helye leend, a hasonló jogtalan és törvénytelen nyilatkozatoknak (insinuatiónak) soha sem fog tért és helyet engedni.

Felvincz, márczius 1-én. — Az országgyűlést folyó évi április hava 20-ára összehívó legkegyelmesebb királyi levél, mai napon ns. Aranyosszék rendkívüli gyűlésén felolvasatván, azt az egész gyűlés tennállva hallgatta végig, s szűnni nem akaró éljenzésekkel üdvözölvén, utasította a követválasztási előkészületek vezetésére már előbbi gyűlésen megválasztott középponti választmányt, hogy a törvények értelmében tűzze ki a választási napot és rendet.

Összetűlvén a középponti választmány, a választmány, a választás napját folyó hó 18, 19 és 20-kára tűzte ki, megválasztván egyszersmind a szavazatszedő bizottságot. K. A.

Árokalya, február 27. 1869. — A dobo-lamegyei alsó-kerületi Deák párt elnöke id. gróf Bethlen Sándor úr meghívására Árokalyán értekezletre gyűlt február 27-kén. Megjelent 300 szavazó a vidékről, s a rozsz utak daczára a választókerület értelmiségének jobb része, kik el nem jöhettek, nyilatkozataikat küldötték be. A jelenlevők s a be-küldött nyilatkozatok folytán számba vétetett a párt állása, mely azon nyugodt önértzetet nyújtá, miszerint a bonfi érzelem választókerületünkben józanabb s erősebb, mintsem a baloldal kevés s jelentéktelen aspiránsainak lázas tevékenysége aggodalmat okozhatna.

A mely meggyőződés, midőn már lelkesedésre ragadta az egybegyűlt választókat, s nagy csoportokban fogá körül a gróf elnök úr udvarán az oda rendelt bethleni zenészeket — lobogók alatt tánczra kerekedvén: érkezett meg gróf Wass Sámuel úr a követjelölt. Mire elfeledték a tánczot, zenét s viharos lelkesedéssel fogadták szeretve tisztelt követjelöltjüket. A szobákban tanácskozó értelmiség az eljenzésre méhrajként toltul kifelé, szerencsésnek érezve magát, ki előbb kijuthatott, s a követjelölt gróftól vállain vitte be tisztelőinek közelébe fért része.

A mult hongyülési pártállása s működéséről, nyomtatott füzetek által tette meg követi jelentését a gróf úr, még az első pártértekezleten. Most programját mondá el. Közletszés fogadta, pártállása és eddigi működéséről bizalom szavaztatott, s hogy mindezeket tényleg bebizonyíthassunk, felkérte a követjelöltet köszönettel fogadott. Ezt nagy lakoma követte id. gr. Bethlen Sándor és t. Pattantyus Jakab uraknál. A szívélyes vendégszeretet s jó bor által fokozott lelkesedés árja, még a beállott zivataros idő daczára is késő estig tartotta együtt a megdönthetetlen phalanxá tsemőrül pártot. Pávai.

Hatósági élet.

Felvincz, márczius 1-én. Aranyosszék mai napon tartott rendkívüli gyűlésén többek közt felolvasatott királyi biztos ur öngyméltóságának leirata, melyben tudatja, hogy az 1868. XLIII. t. cz. alapján ő császári királyi apostoli felsége február hó 14-én kelt legfelsőbb határozatával Belügyminiszter ur öngyméltósága előterjesztése folytán, ezen szék eddigi ideiglenes főkirálybíráját, méltóságos Beldi Gergely urat, Aranyosszék főkirálybírájává méltóztatott kinevezni.

Ezen törvényes kinevezés által a székegy nemzetnek egy ös alkotmányos joga, főkirálybírájának szabad megválasztása szüntettetvén meg, kegyeletteljes visszappillantással ezen ös jogra, be-

ösmerte a bizottmány, hogy annak gyakorlata a fennálló változott viszonyoknak, népképviselői alapszó, törvényhozás, felelős független kormány s jogegyenlőség stb. igényeinek immár nem felelővén meg, az törvényes uton és alapon töröltetett el, s ennélfogva tisztelettel hajlik meg ezen törvény intézkedése előtt — üdvözölvén egyszersmind főkirálybíró ur öméltóságát, a ki eddigi ideiglenes méltóságában, buzgó hazafiasságának, szilárd alkotmányosságának, szabadelvűségének s a szék javára törekvő jóindulatának folytonos bizonyítékait adta. Mire főkirály bíró ur öméltósága, ezen bizalom kifejezését megköszönvén, elismerését fejezte ki a bizottmánynak azon pártolását, melylyel a szék javára czélzó törekvéseit támogatta. K. A.

Fölhívás

minden helybeli és szomszédvidéki népnevelőhöz s n. tanítóhoz.

Mult hó 20-án tartotta meg a kolozsvári h. h. tanító egyeslet ez évben már második közgyűlést, melyen a rendes tagokon kívül még számos ügybarát is jelen volt. Elnök, Erdélyi Indali Péter sziverehatóan üdvözölé a szép számú gyűlést s örömet fejezte ki a tagoknak nyolcz éven át tanúsított ügybuzgalma fölött; melegen fejtegette, miként az egyeslet czélja: a tanerők egyesítése, a népnevelés és oktatás ügyének emelése, a tanügyi korszerű elvek, eszmék, módzatok megvitatása, és ezek alapján a nevelés és tanítás sikerének eszközzése, egyszersmind a népnevelők és oktatók szellemi, erkölcsi és anyagi virulása a lehetőségig fejlesztessék, melynek lehető legbiztosabb eszköze csakis a mivelt és kellő képzettségű népnevelők s tanítóktól függ; miért szükséges, hogy a magyar nemzet minden osztálya — „valláskülönbség nélkül“ — forró részvétellel viseltesse a népnevelés iránt; mert csak az általános érdek adhat lendületet és gyümölcsözést a tanítói, nevelői pályán fáradozó szellemi munkások törekvéseinek.

A mult (febr. 6-ki) gyűlés jegyzőkönyve fölolvastatván, többek között indítványoztatott, hogy az egyeslet tiszteletteljesen hívja föl valláskülönbség nélkül a helybeli és szomszédvidéki népnevelő s tanítókartársakat az időnként tartatni szokott egy-leti értekezésekbeni részvételre, alkalomszerűleg pedig a fennnevezett egylethez „esatlakozásra, egy-ülésre“; mi általános tetszéssel fogadtatván: alól-irt a gyűlés megbízásából legszebb feladatának tartja minden helybeli s szomszédvidéki népnevelő s tanítókartársat (nem zárva ki a helyi 3 főtanoda lelkes tanító testületeit, valamint a magánbázi nevelő, tanító urakat s más rokon ügybarátokat sem) „valláskülönbség nélkül“ tiszteletteljes érzellettel s hazafiai meleg üdvözléssel föl hívni minél nagyobb számban résztvenni a nevezett egyeslet értekezéseiben.

Az értekezések megtartási helye és ideje, annak rendjén, hírlapok úján is közzététetnek.

A nevelés története halad, mint a nevelés maga, egyesekre nem szokott várakozni, de sőt nekik kell a kor haladásával utána iparkodniok, különben nem részesülnek áldásaiban.

Midőn az 1868. decz. 5-én szentesítést nyert népiskolai törvényjavaslat 147. §-a is kötelességévé teszi minden közési nép és polgári iskolai nevelő és tanítónak minden tankertületben „tanító testületté, egyletté“ alakulni, s midőn annak felséges czéljai egyrészt az általános és népnevelői műveltség, mely a jelenkor szellemének s nemzetünk igényeinek legjobban megfelel; másfelől pedig a nevelésnek ugyanolyan szeltemben ápolása s előmozdítása a népiskolák falai között és kívül: azon édes reményben bocsájuk közre ismételt tisztelet- és bizalomteljes föl hívásunkat, különösen hozzátok „helybeli t. népnevelő barátok!“ — miképp korszerű föl szólalásunk, közös honfiai érzellet által méltányoltatva, óhajtott viszhangra talál.

A kolozsvári h. h. tanítói értekezlet megbízásából

Kőrösi Csoma János, okl. kisedővő.

A Bem-szoborra

ns. F. Fehérmegye hidvéji járásából adakoztak:

Hidvégről: gr. Nemes János 5 frt, gr. Nemes Jánosné szül. Mikes Rózsalia 5 frt, Nagy Sándor ref. lelkész és volt tüzér 1 frt, Reich Albert orvos 1 frt, Boér Miklós 20 kr, Jordáti Zakariás 25 kr, Babos György 20 kr, Muntjén Simon 50 kr, Apor Lászlóné 20 kr, Bogya Albert 20 kr, Pillner Antal 20 kr, Grosz Frigyes 20 kr, Szabó Róza 10 kr, Konstantin János 10 kr, Kovács Mihály 50 kr, Czirmai Lajos 40 kr, Zakariás Miklós 50 kr, Dirich Adolf 50 kr, Nicolaus Ficzens román lelkész 20 kr, Botz Mihály 30 kr, Szentpáli Albert 50 kr, Nagy Gyula 20 kr, Fekete Juliánna 10 kr, Istok Nikutza 20 kr, Zakariás Miklós és Mária 10 kr, Sala Márton falusbíró 10 kr, Szabó János esküdt 10 kr, Deák László jegyző 45 kr. Összesen 18 frt. 50 kr.

Nyíénből: Gábor István falusbíró 10 kr, Soós Gábor 10 kr, Lörintzi Lajos 40 kr, Mészáros István 40 kr, összesen 1 frt.

Bodoláról: Erdődi Bálint 20 kr, Kis Pál

20 kr, egy valaki 40 kr, Mészáros György 20 kr, Tompa Sámuel 20 kr, összesen 1 frt. 20 kr.

Árapatakáról: Bartha Imre 1 frt, Csöfler György falusbíró 10 kr, Babos Ferencz 10 kr, összesen 1 frt. 20.

Erősdéről: Pálfi János 10 kr. Ürmöséről: P. F. 2 frt, M. K. 1 frt, Lázár Mihály 10 kr, összesen 3 frt. 10 kr. Mind-össze 25 frt. 10 kr.

A fenn kimutatott összeget f. hó 26-án rendeltetése helyére küldvén, egyszersmind a nemes keblű adakozóknak bonfiai köszönetem nyilvánítottam. 1869. febr. 28-án.

Hidvéjárásai szolgabíró Csiki József.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott S.-Szentgyörgyön márcz. 4-én d. 12 ó. 30 p. Érkezett Kolozsvárra márcz. 4-én d. u. 4 ó. 30 p.

Háromszéki főtiszt gr. Kálnoky Dénezsnek hivatalába lett végleges kinevezése felett általános öröm. 2-kán este a bizottmány tagjai és S.-Sztgyörgy város részéről 500-ból álló fátylászmenet volt. Gr. Mikes Benedek és Molnár Sándor szónokoltak. A követválasztás mindkét kerületben e hó 22-dikére van kitűzve.

Napi hírek.

— A magyar kir. pénzügyminiszter a nagyági m. kir. bányanagyi állomásra Széles Dénes abrudbányai kir. bányanagyt nevezte ki.

— Színházi újdonságok. Kedvencz művésznők Sz. Mátray Laura asszony jutalomjátékaul ma kerül legelőször színp. „Eglantine“ vagy a művészet hatalma, dráma 4 felv. írta Mautner Ede, fordította Sámil Lajos. Kedden f. hó 9-én díszkiállítással, s emelt árral: „Bánkban“ nagy opera 4 felv. szerző Erkel Ferencz. Figyelmeztetjük műpártoló közönségünket mindkét nagy-érdeklő újdonságra.

— Az egy évre jelentkezett önkénytesek f. hó 1-én tettek le városunkban az esküt.

— Fogarásról írják, hogy ott a luth. templom orgonájának kijavítására m. hó 28-kán igen szépen sikerült hangversenyt rendeztek. A közreműködők mindannyia dícséretet érdemel, de különösen Kievelendők Friedmanné és Misselbacher né urasszonyok, kik szép énekükkel zajos tapsokat arattak. A tisztá jövedelem 80 frt.

— Szász lapok értesülése szerint a miniszterium már az országgyűlés első napjaiban előterjeszti a Királyföld szervezésére vonatkozó javaslatot.

— Brassóban közlebről 500 vasuti munkás idűzött. Oláhországba mentek a szereth-braila-ploesti vonalhoz, melynek még ez év folytán készen kell lenni.

— Ilyefalvi helv. hitt. néptanító Imre Mihály 55 évi működése közben szerzett érdemeiért ezüst érdem keresztet jutalmaztatott. — A nemzeti muzeum igazgatója Kubinyi Agoston, ez állomásától felmentetvén vaskorona rendet nyert.

— A segesváriak Konrad Mór szász coméshez, végleges kinevezetése alkalmából üdvözölő iratot intéztek.

— Egy igen tekintélyes francia lap a „Siecle“ homolyan kiké a dáco-román törekvések ellen. Figyelmezteti az erdélyi románokat, hogy ne ringassák magokat hű ábrándokban, s ne tápláljanak elszárgadásti törekvéseket, mert Franciaország soha sem adhatja beleegyezését oly politikához, mely Magyarország integritása ellen irányoztatné, annyival inkább nem, mert nyugat Európának e „fényes multu életerős magyar nemzetre“ mint a barbarizmus elleni védbástyára szüksége van. Haladjanak — ugymond — egyuton a magyarokkal, mert csak így mozdíthatják elő saját javokat, de csak így nyerhetik meg a mivelt Európa rokonszenvét is. — Fájdalom hogy vannak kikre a lezke ráfér, hogy aztán eredménynyel-e? — más kérdés.

— A városi dalkör zenekörünkkel egyestűlni akar, az első kísérlet azonban nem vezetett kellő eredményhez. Miután mindkét testület czélja azonos, örülnénk, ha az erők szétforgácsolása helyett társulás által igyekeznének a mostani, nem legkedvezőbb állapotnak lendületet adni.

— Küküllő megye állandó képviselő bizottmányának t. cz. tagjait f. év mártius hó 9-én tartandó rendkívüli bizottmányi gyűlésre, melynek egyedül tárgyat az országgyűlést egybehívó kegyelmes királyi leirat kihirdetése képezi, tisztelettel meghívom. Dieső Sz.-Márton, mártius 2-kán 1869 a gróf főispán ur távollétében Földvári Ferencz idg. főbíró.

— Nehány nap óta több veszett eb látogatja a külváros utazát; föl hívjuk reá rendőrségünk figyelmét.

— Pesten mult hó 28-án egyszerre 400 ifju esküdtöt Mars zászlója alá, a tulnyomó részt jogászok képeztek.

— A második zártkörű zeneestély 1869. márczius hó 6-án esti 9 órakor a városi vigadó teremben fog megtartatni. Műsorozat: 1. Mozart, „Don Juan“ nyitánya, végyes hangszerekre alkalmazva. 2. Bricciöldi J., ábránd „Il Trovatore“ fuvolán, zongorával. 3. Meyerbeer, „az afrikai nő“ operából, nagy ária. 4. Gounod F., „Hymnus“, trio, hegedű harmonium és zongorán. 5. Abt, „Jó éjt“ Fuchs, „a hajós üdvözlete“ dalok tenorhangra. 6. Nicolai O., „a windsori vig nők“ opera nyitánya, végyes hangszerekre.

Elismerő nyilatkozat.

A görgényi ev. ref. egyházmegyében, mai napig — egy pár egyházközséget véve ki csak — minden eklézsiában a templom, harangok, iskola, papi- és mesteri ház és gazdasági minden mellék-

épület tűz ellen biztosítva van a „Victoria“ című társulatnál, az ide vonatkozó 1867-ik évi közszinat határozata alapján s az illető egyházközségek nézt felajánlott előnyös feltételek mellett.

Igy a többi közt biztosítva volt az uzd.-szentpéterei összes egyházi vagyon is, s a szerencsétlenség nem késett, mert az egyházközség biztosítási kötelelének kelezése után alig telt le egy pár hét, és egy gazdasági épületet ismeretlen okon támadt tűz hamvasztott el. Az érték, melyben biztosítva volt, magába véve tán csekély, de nagy a vesztes, aggodalmat okozó a kár a szegény ref. egyházközségnek!!

Azonban a „Victoria“ társulat igazgatósága a tett bejelentés után az egész biztosított érték összeget, minden levonás nélkül a forduló postával azonnal kifizette, s így az érdekelt szegény egyházközség kárpóttoltatik, még mielőtt az illető biztosítási díjt kifizette, mert azt a társasággal kötött egység szerint, csak a közelebbi ápril 24-dikén fogja az illető esperesi hivatal, havá minden egyház pénztára az előző vizgálaton befizetni köteles, egy-szerre és tömegesen egész egyházmegyéje biztosításáért lefizetni.

Ezen méltányol elismerést érdemlő eljárásért az érdekelt társulat t. cz. igazgatósága fogadja szívélyes köszönetét alólírtak az illető egyház nevében, mit hírlapilag is nyilvánítani kötelességemnek ismerem, annyival inkább, mert remélem, hogy ezen méltányos eljárás felhívó hatályos szózat leend az illető egyházak előljáróságához s minden község értelmesebb tagjaihoz, hogy siessenek egyenként és tömegesen biztosítani a köz-és magán épületeket is az érdekelt társulatnál, mely föltételeiben előnyös, eljárásában gyors és méltányos, s ekként elhordozhatóvá tenné a bekövetkehető csapás terheit, mert örök igazság szava ez: segély magadon ember, isten is ugy segít meg.

Kelt Magyar-Péterlakán, febr. 23. 1869.

Benkő János, görgényi ref. egyházmegyei esperes.

Nemzeti színház.

Február 28-án „Dunanan.“ Márczius 1-én „A gerolsteini nagyhercegné“ ismét szép közönség előtt, az eddigi jó sikerrel.

Márczius 2-án „Gritti“ Kovács Gyulával a czimszerpben, a ki ma sok tapintattal oldá meg feladatát, névszerint hangjával helyesen gazdálkodott. Takács (Czibak vajda), Fejérváriné (Gertrud), Prielle (Gritti Antal) sikerrel működtek.

Márczius 3-kán: „A cameliás hölgy.“ A főszerepet többször láttuk már közkevdességgű művésznők Sz. Mátray Laurától, de tán nem tévedünk, ha azt mondjuk: hogy ma sikerült legjobban. Nem tudjuk a harmadik felvonásban a bücsületet, a negyedik zárjelenetet, vagy az ötödikben a haldoklási jelenetet emeljük e ki inkább. Különösen az utolsó teljesen bevégzett művészetel adta. A közönség sem mulasztotta el elismerésének többszörös zajos kifejezést adni, s a művésznőt, mi nálunk kivált ily hosszú előadás végén nagy ritkaság, a függöny véglegördülte után is kihívta és zajosan megtapsolta. Kovács Gyula mint Armánd sok bensőséggel játszott.

Márcz. 4-én: „Ernáni.“ Tannerné (Elvira), Dalfi (Ernani), Odry (Don Ruy), egyaránt igen szépen énekeltek, Mezeit (Don Carlos) is oda számítva. A karénekek szintén nagy pontossággal folytak le.

A közönség köréből. *)

Gyergyó Szt-Miklós, febr. 7. 1869. **) — Gyergyói alkirálybíró tek. Puskás Ferencz úr a „M. Polgár“ idei 14 dik számában azért támad meg, mert a „Kol. Közlöny“ 8 dik száma, ő sem tudja, én sem tudom ki tollából, egy cikket hozott, mely nem volt inyére. Gyakran teszi ezt a t. alkirálybíró úr irányomban, túbecsült hivatalos állására támaszkodva. Ha tehát így ok nélkül más miatt megtámadtatva feljajdulok, reménytelen nem veendi a tek. alkir. bíró ur alkotmányellenes celekedetnek, minek mindent, mi neki nem tetszik, keresztelni szokott.

Puskás Ferencz úr, mint alkir. bíró, hogy valami foglalatosságot kapjon, a hatáskörbe, mely engem, mint dűllőbizost illet, egyáltalán oly mélyen avatkozik, mintha mi éppen hitestársak, s e hivatalos háztartásra együtt, még pedig az ő kedve, kénye szerint volnánk hivatta. De minthogy a részéről beavatkozás megáltható alappal nem bír, mi természetesebb, minthogy gyakran botlania kell. Elég bizonyíték erre azon, általa hozzám intézett ukáz, mely a „M. P.“ ismeretlen cikkkirójával tollal elővettete, s mely most az én gyenge tollamat is foglalkoztatja, melynek pedig elég más neml teendői volnának. Jó lesz vala tehát említett ukáz ki nem adni, ugy elesett volna azon, az alkir. bíró úr hivataloskodásának nem nagyon hízegző szükség, hogy azzal szemben nekem, illetékes fensőbb helyről, eljárásomat helyeslő nyilatkozat adassék;

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.
**) Tárgyalmasz miatt késett a szerk.

ama boszantó ezikk irására nem nyújtatik vala ismeretlen atyánkfának oly semmiképpen meg nem hamisítható anyag; és nem áll vala be azon az alkir. bíró úr hivatalos állását annyira compromittáló kényszerítés.

Valóságos rágalom, hogy a kérdéses ezikk, melynek íróját ma sem ismerem, az én érdekemben kelt volna; rágalom, hogy én a járásomban fekvő községek bíráit és esküdtiséget politikai tüntetésre rendeltem volna elő, hivatalosan, vagy bármi más módon; rágalom, hogy én hivatalos tekintélyemet, most, vagy valaha, pártusák mérlegébe vettem, vagy hivatalos hatalommal pártkülönböztetést idéztem, vagy csak akartam volna is előidézni. Ily vádak bizonyítást kívánnak, különben méltán rágalomnak nevezetnek, s a kitől erednek: az rágalomozó.

Csak, mert hivatalos ügyeket bírálói tere átvinni nem akarok, nem mutatom be a közönségnek az alkir. bíró úr által sajátkezeleg irt s a dalló hivatal levéltárában megtalálható nagy számú rendeleteket, melyek, midőn egyfelől hivatali hatáskörét — mely voltaképpen nincs is — messze túlhaladják, másfelől oly abszolútissá jellemet tüntetnek fel, mely az általa annyiszor és annyi helyen méltó udorral emlegetett Bach és Schmerling hivatalnokok bármelyikének is becsületére vált volna, s ámbár az alkir. bíró úr szemében is, ha nem éppen gerenda, de egy kis szálkácska felfűződzhet, mindíg az alkotmányosság annyi mindent fedő palástjával takartatva el. Hivatali hatalommal való visszaélés és hasáskodás csak ily jellemmel férhet össze, s midőn ama — magam is megvallo — veszedelmes ezikk írja az alkir. urat, mint az ily tulajdonokkal díszlő tisztviselőt jelöli meg, miért igyekszik azokat épen rámbuzni? hisz én nem vagyok az úr ilyes bolnijnak raktára, tartása magának, nem kértém, érdemetek sem tettem rá, el sem fogadom. Hivatalos magatartásomat bírálói a közvélemény van hivatalos, s csak attól várom azt.

Szánandó volna a magyar közönség, ha a mystificatiótól való megóvását csak oly embertől kellene várnia, ki, mint a jelen eset mutatja, alkotmányos epéjét, mely valakinek megölésére van szánva, azért, mert azt a valakit nem ismeri, az ellen önti, kinek neve legbamarább jut eszébe, s kit minden gyanúsítással terbelni már természetévé vált.

Szeretném, ha alkir. úr velem azon törvényt megismertelné, mely rendeli, hogy én az úrnak hírt tegyek, vagy beleegyezését kérjem, ha gyűlést akarok összehívni, melynek czélja a törvényes határt túl nem haladja. Mert hiszen alkir. úr nekem nem tutorom, nem is batóság, mely engedélye, ő,

vagy betöltő hatalommal bírna, hanem — már csak megmondom mi —: egy tisztviselő, kinek helye Csiksomlyón a széktisztviségnél volna; de, mert a hivataljáró javadalmak igenis jól, de a kötelezettségek nem igen jól izlenek, onnan 10 mértőd távolságra Ditróban lakik, s hogy a semmittevés ualmát elűzze, másokkal költözködik. Nem tagadom azonban érdemét is, hogy hivatalos székbeli létét minden négy hetben egyszer meglátogatja — hisz ennyi elég rongyos 600 forint fizetésért. Alkír. bíró úr nem áll meg, hogy nyilvánosságra ne hozza, miszerint én, ki Gyergyó Szent-Miklós községének a szék állandó bizottmányában egyik választott képviselője vagyok, a község határozata alapján, gyűlésre járásom idejére, mint többi képviselőtársaim, napidíjakat veszek a község pénztárából. Való, nem rágalom, bünbánólag bevallom, s egyszerűsággal bocsánatot kérek azért, hogy javulást nem ígérhetek, mert míg a község fennebb említett határozata áll, tovább is venni fogom. Négy szem között megsgom: én is kiküldhetném, hogy tisztelt úraságod magát a mult nyáron, a tulajdonos két község által, borszéki rendőrbiztosnak választotta volna meg, s e minőség után, persze alkir. bírói fizetését is megtartva, de arra rá nem szolgált, a fűrdődény alatt havonként 50 frtot percipált a két községtől, — de nem vagyok pletyka.

Sokat irhatnék még s mind valót, de már is bosszúra nyult ezikemet befejezem azon nyilvánítással, miszerint Gyergyó Szent-Miklós községe azért, mert egy ideig pénztárnoka voltam, nekem köszönetet nyilvánított. Alkír. úr maga vizsgálta át a számadást, s könnyen képzelhető, hogy hibát, ha talál, fölfedezzen nem hagyta volna, nem fűzőzhet fel olyast, sőt még a fennemlített napidíjakat sem látta jónak nehézséggel kitekenni. Mi pedig a „M. P.“ mult évi 66 dik számában megjelent ezikk csekély személyemre vonatkozó többi ágait illeti, azok, akár egy ember, akár kalácsa irta legyen a ezikket, kik között azonban, hogy a tek. alkir. bíró úr minden esetben jelen volt, erősen gyanitom, ép oly alaptalan rágalom, mint minők fennebb már megjelölve vannak. A válasz-adást akkor csak azon reményben hagytam annyiban, hogy a személyes boszu keltette szelvéz magát kidühöngvén, többé megújulni nem fog — esalakoztam, mert ama boszu forrás, mint látom, kimerülhetlen, s most kényszerítve lévén, önmagam iránti tartozásom követelje hogy a rágalomokat visszautasítsam.

Ferenzi György, *)
dallóbiztos.

*) A „M. Polgár“ t. szerkesztősége kéri, hogy ezikkot becses lapjába átvenni.
Ferenzi.

KÜLFÖLD.

A „Siécle“ írja: „Bármint többségben legyenek a románok Erdélyben, és bármint fényes rokonsággal szeretnek dicsekedni, ez ország bogyománya mégis a magyar kisebbség tulajdona. Ama dicső idők, midőn a kis Erdély Lengyelország, Törökország és Ausztria sorsára döntő befolyással volt: egy Batory, egy Rákóczy, egy Tököly nevű hordták fénytel homlokukon. Ily minoritással szemben kényszereszközöket nem használhatni. Amaz ötföld milliányi nép, melyből ily bősök származtak, Európa legerőteljesebb nemzetjei egyike.“

„És bármint rokonszenvennel is viseltessék Olaszország, főleg pedig Franciaország Románia iránt, és bármennyire óhajtsa is főleg az utóbbi ország a románok megerősödését, a műveltségben való egyetlenséget, — a francia nemzet Magyarország ellenségévé nem lehet.“

„Franciaország igen jól tudja, mennyire rászorult Európa e derék nemzetre. Az európai műveltség megvédésére felállított első oszlop: Lengyelország romba dült. Mi bizonyára nem kívánjuk a másodikat lerombolni. Keleten Magyarország, észak felől Svédország ama védfalak, melyek győngtést Franciaország sohasem mozdítandja elő. Minél fogva egy francia politikus sem fogna oly utra térni, mely Magyarország és Románia barátságos kiegyezésén kívül másnemű eszközök igénybevetelére vezetne.“

Mint Párisból f. hó 2-ről jelentik, a jövő nyárra három hadgyakorlati tábor van kilátásba helyezve, Chalons, Saintmaur és Lannemezonban.

A francia hadügyminiszteriumban rendkívüli tevékenység uralkodik. Eltekintve a szakadaltan fegyverkezésektől, a csapatok is folytonosan gyakoroltatnak. A legfárasztóbb szolgálata a lovasság, mely naponta 8 órán át manővrozik. Ezen fegyvernemet illetőleg új s az eddigittől teljesen eltérő taktica hozott be. A lovasság ezentúl mindig közösen fog működni a tüzérséggel; ugy látszik mint ha főleg éjjeli támadásokra volna rendeltetve, mert sok helységeben most éjjel tartnak hadgyakorlatokat. Először világító lövegeket vetnek, mire a tüzérség és lovasság néhányszor tüzet ad s aztán megrohanja az ellenséget, melynek állását előtte való nap kikémlelte. A mi a lovassági tiszteteket illeti, ezek a 8 órai hadgyakorlatokon kívül még három órán át felolvasásokat tartoznak hallgatni az új taktica felett. A felolvasásokat rendszeres mag az ezredes tartja. A gyalogságnál különös súlyt helyeznek reá, hogy a földön elterülve gyorsan és eredményesen tudjon tüzelni.

Az „Osservatore Tricestino“ nak írják Konstantinápolyból, hogy a portai Epirusban és Thessaliában még mindig hadilábon tartja seregeit s hogy nevezetesen Thessaliába erődítéseket is küldött.

Köpenhága, február 27. Az országgyűlés ma egy királyi rendelet által bezárattott.

Bukurest, márt. 2. A romániai hadsereg hírszerint Fokán és Tekucs közt fog táborba szállani.

Mint a „Gazetta di Torino“ írja, Luganóban Mazzini elnöklete alatt népe; gyülekezet tartott az olasz közválasztások részéről.

Florenz, márt. 1. Daczára annak, hogy az egyházi javaknak elidegenítése fölötti alkudozások a külföldi házakkal megszaktattak, a kormány el van határozva más tervezendő eszközök s az egyházi javaknak lassankint való eladásával a kényszer-folyamat megszüntetni.

Olaszországban az örösi adó ismét nyugtalanságokra adott alkalmat. A Reno-völgyben, Pistori környékén, a parasztság ellentállott a rendes erőnek, melynek parancsa volt a renitens molnárokat köteleseggel teljesítésére kényszeríteni. Az összehittetésben több paraszt megöltetett vagy megsebesült.

A „France“ arról értesül madridi levelezője által, hogy Montpensier hg trónjelöltiségének kilátásai az utóbbi napokban tetemesen növekedtek. Az iberiai unió létesítése épen a jelen pillanatban lehetetlen, s végül talán nem lesz nehéz magát Riverot is megnyerni e tervnek. Némelyek e választásban természetesen csak átmenetet akarnak látni az asturiai herceg trónrajutására.

A „K. Közl.“ magán távsürgönye.

Feladatott Pesten márcz. 6-kén 6 ó. 35 p. este.

Megérkezett Kolozsvárra márcz. 5-én 11 ó. 45 p. e.

A miniszterium körendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben szigoruan meghagyja, hogy mindazok, kik polgártársait a képviselő-választások alkalmával akarattuk szabad érvényesítésében tevégetésekkel vagy tetteleg bántalmazták, pártkülönbösg nélkül fenytő törvényszék elé állíttassanak.

Ő Felsége Pulszky Ferenczet a magyar nemzeti muzeum igazgatójává kinevezte.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

HIVATALOS.

Szám. 1897. 1868.

(107)

(4-3)

Dobokamegye Gyulatelke községében a korcsmároltatási-jog folyó hó 30-án a helyszínen 3 egymásutáni évekre, haszonbérbe fog adatni.

A feltételek megtekinthetők a Széki-járás szolgabírójánál Sz. ngyedén, a megyei tisztségnél Szamosujvárt, vagy pedig a vételjogosultak megbízottjánál m. Máriaff Albert úrnál Kolozsvárt.

Dobokamegye tisztségének Szamosujvárt, martius 3. 1869 tartott üléséből.

Sz. 2735 1867
polg.

(102)

(2-3)

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmege törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint mai napról jelen sz. a. kelt végzés következtében az 1867 év Martius 15-én Kerlésen elhalt id. gróf Bethlen Lajos hagyatékához tartozó azon Kerlési ingatlan birtok felett, mely az 1822 Martius 27-én létre jött praediaciale pactum alapján a családi hitelbözök és némely alapítványi követelések fedezése végett a nevezett gróf esődjének többi részitől elkülönített, a közadós haláláig felfüggesztve volt esőd eljárás ismét folyamatba tétetett.

Felügyelő ügyvéd Molnár Sándor ur, helyette-sétül ügyvéd Petrán János és id. tömeg gondnokul ifj. gróf Bethlen Gábor ur neveztetett ki.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik a fennebb említett 1822 Martius 22-én létrejött pactum praediaciale értelmében bármi jogezim alapján a esőd alatt álló kerlési fekvő birtokra nézve dologbani joggal bírnak vélnék arra, hogy ezen igényeiket a perügyelő ellen intézendő rendes kereset alakjában 1869-év április hó 30-ig oly bizonyosan jelentéskébe, mivel ellenesetben daczára bármely tulajdoni zálog vagy elsőbbségi jognak, a esődvagyonból ki fognak rekesztetni, s az elleni igényeiket elvesztendik.

Egyszermind a végleges tömeg gondnoknak és hitelező választmány megválasztása valamint a lehető békés kiegyezés módozatainak megállítása czéljából tárgyalás tüzetk ki, 1869 év május hó 19-ik napja d. e. 9-óra, midőn is a esődhitelbözök a esődtörvény 44 és 179 ezikk utalás mellett ezen törvényszék előtt megjelenni idézettek.

Nemes Kolozsmege törvényszékének 1868 december 16-án tartott üléséből.

Bíró Pál, Sulucz
főbíró. jegyző.

Szám. 783. 1869.

(101)

(2-3)

Hirdetmény.

Kolozsmege törvényszéke közhírré teszi, miszerint elmebeteg özvegy gróf Haller Gaborné született báró Bornemisza Józefa vagyona felett a Kolozsmegei volt ideiglenes törvényszéknek 1866 dik évi Május 17-ről 2006 szám alatt kelt határozatával bevezetett esődeljárás, mai napon jelen szám alatt kelt végzéssel megszüntetett, s nevezett grófnának gondnoka báró Bornemisza János ur képviselében visszaadott a vagyona további rendelkezése alá.

Nemes Kolozsmege törvényszékének 1869 február 16-kán tartott üléséből.

Bíró Pál, főbíró. Sulucz, jegyző.

Sz. 1184.

(96)

(3-3)

Pályázat.

A kolozsvári m. k. adó, és vámhivatalnál, egy szolgai állomás 300 frt évi fizetéssel betöltendő.

Pályázni kívánók szabályszerűleg felszerelt kérelmeiket, melyekben okmányilag kimutatandó folyamodonak a hazai nyelvekben, és különösen az államnyelvben szóban, ugy mint írásban jártassága, eddigi foglalkozásának, és erkölcsi minősége, vagy közvetlen, vagy hivataluk útján ezen pályázat előzőri kihirdetése után négy hetek alatt ide benyújthatják.

A m. kir. pénzügyi igazgatóságtól.
Kolozsvárt, 1869 február hó 21-én.

NEM HIVATALOS

(90) Bethlenben fedezni fognak f. é. márczius 1-jétől idegen

kanczakát következő menek,
Lord Albert: angol televér világos pej 10 éves, 15 m. 2

h. 1 v. apja Fandagó, anyja Agnes, fedez 25 frtért.
Babér: televér barna pej 15 m. és 2 hüvelyk, 4 éves, apja Bakator, anyja

Jelva, fedez 20 frtért o. é.
Conversano: Lipiczai faj 14 m. 2 h. fekete, 5 éves, fedez 15 forintért.

A fedezendő kanczak kellő mennyiségű és jó minőségű szénával, vagy annak idejében zöld takarmánnyal jó istállóban láttatnak el és felügyeltnek naponta 25 krért.

Kéretnek az illető tulajdonosok kanczaikat mennél előbb bejelenteni és a bejelentéssel együtt minden kancza után 5 frt előleget küldeni. — A menber és ellátásért fizetendő összeg a kanczák elvitelkor fizetendő.

A kis Conversanónál még 10 idegen kanczára van üres hely.

Bethlen, 1869 évi február 26-kán.

MAKSZAI JÁNOS,

gr. Bethlen Sándor jószág felügyelője.

(98) Alsó-Fejérmegyében Csekelakán apálónak valamint hátsalónak is használható. Értekezni lehet alólirttal helyi méltóságos Szilvási Béla ur udvarában Csekelakán van egy szép sárga 4 éves félvér csikó, apja Cosarára, 15 m. 2 hüv. nagyságú. Szilágyi Lipót, gazdatiszt.

Eppen most jelent meg:
Stein János könyvkereskedésében kapható:

A magyar nemzet jelene és jövője.

Ára 90 kr.

!! Ponson du Terrail új érdekes regénye !!

Egy király ifjusága

(IV. Henrik)

I. rész: A szép ezüstművesné 2 kötet	1 frt 80 kr.
II. „ A navarrai király kedvese 2 köt.	2 „ — „
III. „ A szép Nancy csinyjei 2 köt.	1 „ 80 „
IV. „ A Vörös-alsó kalandjai 2 köt.	2 „ — „
V. „ A szerelem hatalma 2 köt.	2 „ — „
VI. „ Szent Bertalan éve 2 köt.	2 „ — „

Szőlőművelés és borászat körüli tapasztalások.

Írta gr. BETHLEN FARKAS.

Ára 50 kr.

Az Erdélyi muzeum-egylet évkönyvei V-dik kötetének I-ső füzeté.

Két kömetzetű rajztáblával.

Ára 1 frt.

Az 1865/8-dik évi országgyűlési TÖRVÉNY-CZIKKÉK

II-dik füzeté

1868. XXVII — LVIII.

8-rét 1 frt 20 kr.

Zsebkiadás 1 frt 40 kr.

Ugyanennek 8-rétű teljes kiadása 2 frt.

Zsebkiadás 2 frt.

Polgári törvénykezési rendtartás.

Betűrendes tárgymutatóval.

8-rét 60 kr.

Zsebkiadás 84 kr.

(111) (1-1)

A nagyenyedi reform. főtanodának helyben a „magyarutczában“ 4 számmal jegyzett; több szobakkal, 3 osztályu köbistálóval, nagy szekérszettel s minden szükséges alkalmatossággal ellátott, „Két Hattyú“ czég alatti vendégfogadója, az 1869-ik év Márczius hava 11-kén d. u. 2 órakor, a főtanodai udvarbírói lakon, az 1869-ik év April hó 24-től az 1872-dik év April 23-ig, bezárólag 3 egymásutáni évre közárverelés útján haszonbérbe adatik.

A t. ez. vállalkozni óhajtok főnnebb-irt helyiségebe és időre magokat 150 frt bántépénzzel ellátva illően fölhívatnak.

Kolozsvári biztosító társaság

VICTORIA

1000 ftos actiak

Melyekre 300 frt van befizetve, darabja 30 forint veszteséggel, azaz: 270 forinton eladók. (Ezen részvények utolsó évi osztaléka 19 frt 50 kr. volt)

Értekezhetni:

FOGARASI J. DEMETERNÉL
(94) Maros-Vásár-helyt. (3-3)

(469) (9-*)

Régi pénzeket,

és mindennemű arany, ezüst, és drága kővekkel kirakott régiségeket; továbbá gyöngyöket, szineskőveket, aranyat, ezüstöt és ásványokat vesz és cserél a legmagasabb áron a régiségek és természetiek

irodája

Pesten, Dorottyauteza a Lloyd épületben 14. sz. a.

Bécsben, Herren-Gasse Nr. 5. hol egy nagy választékú raktár mindenemű régiségek, régi pénzek, gombok, óvek és mentekötőkől a legolcsóbb áron, ugyszintén egy nagy raktár ásványok, lepkek, bogarak, madár-bőrök, tojások és üvegzemek is található. Levelekre szivesen válaszszal és értesítéssel szolgáltak.

Hirdetés.

Gróf Kun Károlyné, Zsombori Sarolta pusztatopai (kolozsmegei) birtoka, mely áll közel 400 holdból, igen szép erdőkből és kolozsvár-zilahi országot mellett fekszik

örök áron eladó.

Értekezhetni ügyvéd Groisz Nándornál Kolozsvárt.

(70)

